

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS II
Tammi - elokuu 2018

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI - ELOKUU 2018	4
2.1 Asiakaslähtöisyys	4
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.3 Palveluiden toimivuus	8
2.3.1 Vastaanottotoiminta	8
2.3.2 Laitoshoito	11
2.3.3 Suun terveydenhuolto	12
2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous	13
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	14

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Toisen vuosikolmanneksen aikana avohoidon vastaanottokäynneissä on edelliseen vuoteen verrattuna lisäystä Leppävirran palveluyksikön hoitajavastaanottojen käyntimäärissä. Koillis-Savon ja Nilakan palveluyksiköissä avohoidon käynnit ovat vähentyneet. Koillis-Savossa vähentymisen selittyy lääkäriresurssivajauksella, Nilakassa määrät ovat vähentyneet hoitajavastanoitoissa. Päivystyskäyntien määrä Kysterissä on tavoitteiden mukaisesti edelleen vähentynyt. Selkeintä muutos on ollut Leppävirralla.

Edelliseen vuoteen verrattuna hoitopäivien määrä on Kysterissä kokonaisuudessaan selvästi vähentynyt sekä lyhyen että pitkän hoidon osalta. Muutos on ollut merkittävin Nilakassa. Pitkäaikaishoitoa on edelleen runsaasti Leppävirralla (6114 hoitopäivää), Nilakassa hoitopäivien määrä on puolittunut (454) ja Koillis-Savossa pitkäaikaishoidon tarvetta ei käytännössä ole ollut (4). Keskimääräinen hoitoaika on ollut 8,65 vuorokautta.

Henkilöstöresurssien näkökulmasta lääkäritilanne Leppävirralla on hyvä. Nilakassa on ollut hieman vajuusta, mutta huonoin tilanne on ollut Koillis-Savossa. Ostopalvelunakaan ei kaikkia sijaisuuksia ole saatu täytettyä. Hoito henkilöstön saatavuus on ollut edelleen suhteellisen hyvä, mutta sairaanhoitajien sijaisuuksiin alkaa olla vaikeuksia saada tekijöitä. Henkilöstön sairauspoissaolopäivät edelliseen vuoteen verrattuna ovat lisääntyneet 13 prosentilla. Kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana henkilöstöstä 57,5 %:lla sairauspoissaolo kestää 1-3 päivää. Pääsiallisena syynä ovat tuki- ja liikuntaelimistön sairaudet (35,4 %). Touko-kuussa toteutetun henkilöstötyytyväisyyskyselyn mukaan yhteistyö on vahvistunut ja kehittämistyössä sekä lähiesimiehen johtamisessa on myönteinen kehityssuunta.

Haitta- ja vaaratilanneilmoitusten määrä on vähentynyt 14 % (230 vs 197) verrattuna vuoteen 2017. Lääkehoitoon liittyvien ilmoitusten määrä on laskenut 31,5 % ja tapaturmiin liittyvät ilmoitukset 28 %.

Roidu-asiakaspalautekyselyn perusteella asiakkaat ovat edelleen tyytyväisiä saamaansa palveluun. Tammi-elokuun väliseltä ajalta palvelusta annetun arvosanan keskiarvo oli 8,65 ja NPS 62,86. Palvelussa nähdään erityisen hyvänä asiakkaan kohtelu (26 %), henkilökunnan asiantuntemus (19 %) ja minun ongelmaani paneutuminen (12 %). Kehityskohteeksi nousevat asiakkaan kohtelu (17 %), palveluun pääsyn nopeus (16 %), palvelun saatavuus (11 %) ja henkilökunnan asiantuntemus (11 %).

Kysteristä valinnanvapauskokeiluun lähtivät mukaan Kaavi ja Rautavaara. Kaavilla yksityinen palveluntuottaja ei vielä ole aloittanut toimintaa. Rautavaaralla on toiminut Kunnanlääkärit Sonkajärvi 17.4.2018 alkaen, listautuneita sinne on 65 (31.8.2018).

Kysterin tulos on alijäämäinen -512 494,20 euroa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sivuilla on Kysterin kotisivut, www.kysteri.fi linkillä pääsee suoraan ko. sivuille.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI – ELOKUU 2018

2.1 Asiakaslähtöisyys

Avosairaanhoito

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti hyvä yhteydensaanti terveysasemille tulee olla järjestetty. Takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispan käyttöönoton tavoitteena on ollut parempi yhteydensaanti terveysasemien vastaanotoille. Nispan raportointitilastoista todetaan järjestelmään tulleen palveluyksiköittäin tammi-elokuussa yhteensä 33107 viestiä, jotka kaikki käsiteltiin. Yhteydenoton viive vaihteli palveluyksiköittäin siten, että nopeimmin yhteyttä otettiin Leppävirralla (24 min), Koillis-Savossa aikaa yhteydenottoon meni 30 minuuttia ja Nilakassa viive oli pisin, keskimäärin 1 t 01 minuuttia.

Tammi-elokuun ajalta hoitoon pääsyn toteutuminen arvioitiin AluePegasos potilastietojärjestelmästä saatavista AvoHilmo - raportointitiedoista. Kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Yhteydenottoja oli 54 910 ja asiakkaita 13 418. Lääkäreiden vastaanotoille hoitoon pääsy toteutui 13,6 päivässä (ka) ja hoitajien vastaanotoille 6,9 (ka) päivän kuluessa yhteydenotosta. Kokonaisuudessaan tammi-elokuussa Kysterin alueen väestön kiireetön hoitoon pääsy lääkäreiden vastaanotoille toteutui kolmen kuukauden sisällä. Vastaanottotoiminnan ajanvarauksessa käytetään hyväksi potilastietojärjestelmän mahdollistamaa jonoon asettamista määräaikaikäyntien ajanvarauksessa. Hoitotakuun toteutumisen omavalvontasuunnitelman mukaisesti pääkäyttäjät tekevät tilastoinnin oikeellisuuden tarkistukset.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollossa on hoitotakuussa pysytty koko Kysterin alueella. Kiireettömän hoidon saannissa kohtuullisessa ajassa on ollut viivettä. Tämä on johtunut henkilöstövajeesta. Kiireelliseen hoitoon pääsee pääsääntöisesti saman päivän tai lähipäivien aikana. Perutut ajat täytetään.

Leppävirran suunterveydenhuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkärinä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Kiireetön aika järjestyy hammaslääkärille 1-2 kuukauden kuluessa ja suuhygienistille kuukauden kuluessa.

Koillis-Savon palveluyksikön suunterveydenhuolto on vastannut palvelukysyntään, ja hoitotakuu on toteutunut. Kaavilla on jouduttu turvautumaan hammaslääkäreiden osalta ostopalveluihin.

Nilakan palveluyksikön suunterveydenhuollossa hammaslääkäreiden sijaisten saamisessa on hieman vaikeuksia. Suun terveydenhuollon vastaanottotoiminta on pystytty järjestämään hoitotakuun rajoissa ja kiireettömään hoitoon on päässyt 1-5 kuukauden odotusajalla. Kiireelliseen hoitoon pääsee samana päivänä.

Hammaslääkäripäivystys tapahtuu arkipäivisin klo 8-16 Kysterin omilla ajanvarausvastaanotoilla. Kussakin palveluyksikössä on vähintään yksi päivystävä hammaslääkäri-hammashoitajatyöpari. Virka-ajan ulkopuolinen päivystystoiminta tuotetaan ostopalveluna.

Arkisin klo 16–08 ja viikonloppuisin päivystys sijaitsee Kysillä, joka vastaa myös suun terveydenhuollon erikoissairaanhoidon päivystyksestä 24/7.

Potilasasiamiestoiminta

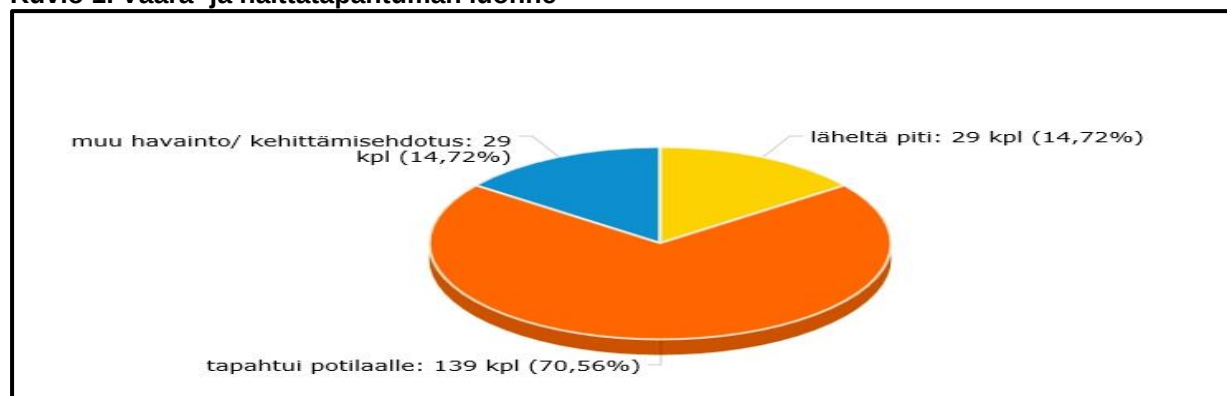
Potilasasiamiehen mukaan toisen vuosikolmanneksen aikana ilmoitusten määrä väheni selkeästi edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna. Elokuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 12 (vuosi 2017, n = 24). Asiakastapauksista 6 koski hoidon laatua, 5 hoitoon pääsyä ja 5 kohtelua. Potilasasiamiehen toimenpiteinä kaikissa tapauksissa kuunneltiin asiakasta ja annettiin neuvontaa. Yhtä potilastapausta kohti joissakin tapauksissa on ollut useampi yhteydenottovaihe. Potilasvahinkoilmoituksia potilasasiamies teki touko - elokuun aikana neljä kappaletta ja muistutuslomakkeeseen liittyviä toimenpiteitä oli viidessä tapauksessa. Kantelu Aluehallintovirastoon toteutui yhden kerran. Palveluyksiköiden potilasasiamiesyhdyshenkilöille tuli yhteensä 26 yhteydenottoa (vuosi 2017, n = 24). Potilasasiamiesyhdyshenkilöiden tekemät toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti kuunteluun ja neuvotaan sekä ohjaukseen asioiden eteenpäin viemisessä. Yhteenvetona voidaan todeta, että yhteydenotot potilasasiamieheen ja potilasasiamiesyhdyshenkilöihin vähenivät edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna.

Vaaratilanteiden ennakointi

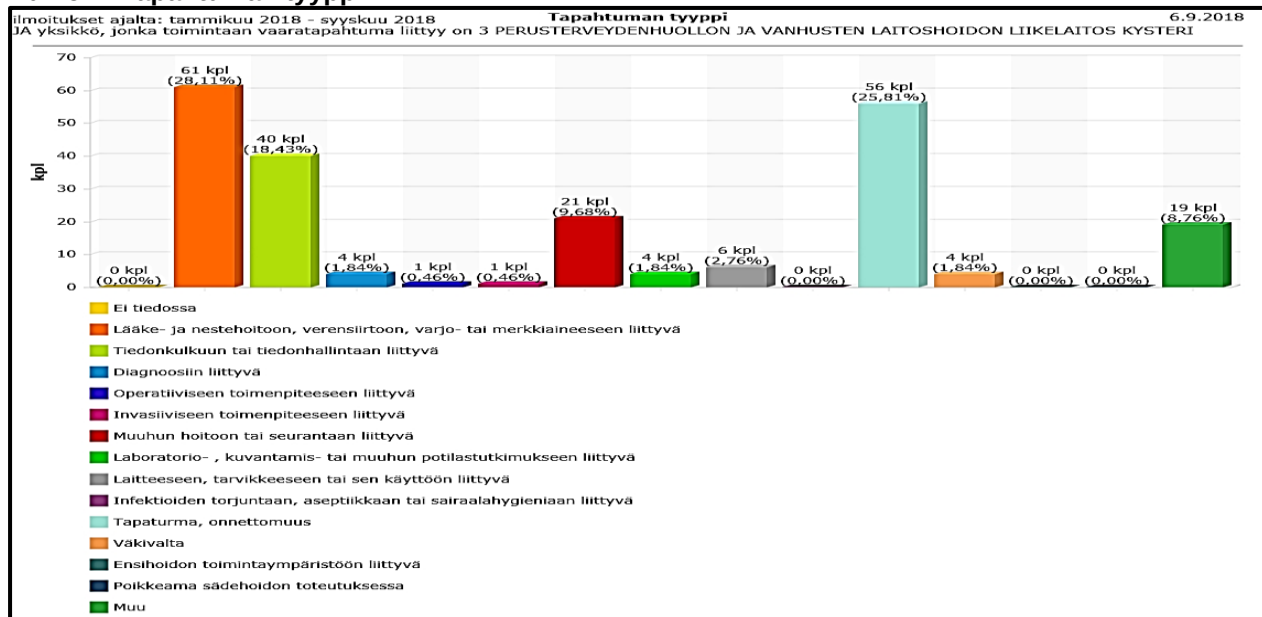
Koko Kysterin alueelle tuli tammi-elokuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 197 kappaletta, joista oli käsitelty elokuun lopulla 167 kappaletta, käsittelyssä oli 14 ja 14 odotti käsittelyä. Eniten tuli ilmoituksia lääke- ja nestehoitoon (n = 61), tapaturmiin ja onnettomuuksiin (n = 56), sekä tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 40 liittyen). Tapaturmista kaatumisia oli 48 ja putoamisia 6 kappaletta. Kuvausten perusteella tapahtumat johtuivat pääasiassa potilaaseen liittyvistä tekijöistä (sekavuus, muistamattomuus).

Tapahtumista 70,6 prosenttia tapahtui potilaalle. Näistä läheltä piti tilanteita oli 14,7 prosenttia. Ilmoitusten mukaan pääasiallinen tapahtumapaikka oli potilashuone (38,1 %) ja toisena vastaanottohuone (14,2 %). Tapahtumien yleisin viikonpäivä oli keskiviikko (20,3 %). Riskiluokan määrittelyn mukaan riskeistä merkityksettä oli 10, vähäisiä 85, kohtalaisia 80 ja merkityksellisiä 5. Yhtään vakavaa riskiä ei tullut esille. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä, jolloin tavoitteena on ollut löytää keinoja vaaratilanteiden ehkäisemiseksi, oppia ennakoimaan vastaavia tilanteita sekä informoida asioista. Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1, tapahtuman tyyppi kuviossa 2, riskiluokka kuviossa 3 ja ehdotus jatkotoimenpiteiksi kuviossa 4.

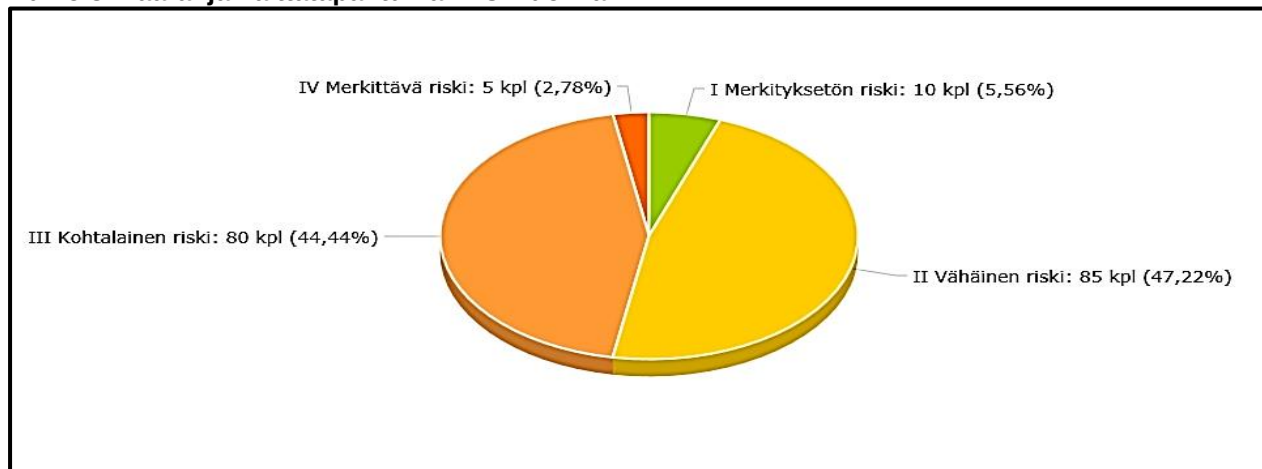
Kuvio 1. Vaara- ja haittatapahtuman luonne

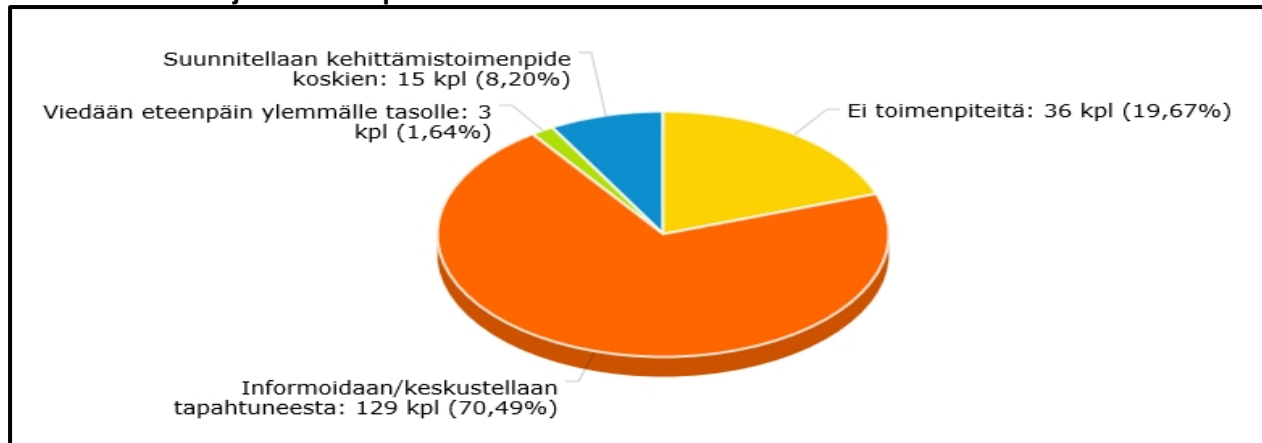
Kuvio 2. Tapahtuman tyyppi

Kuvio 3. Vaara- ja haittatapahtuman riskiluokka

Kuvio 4. Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

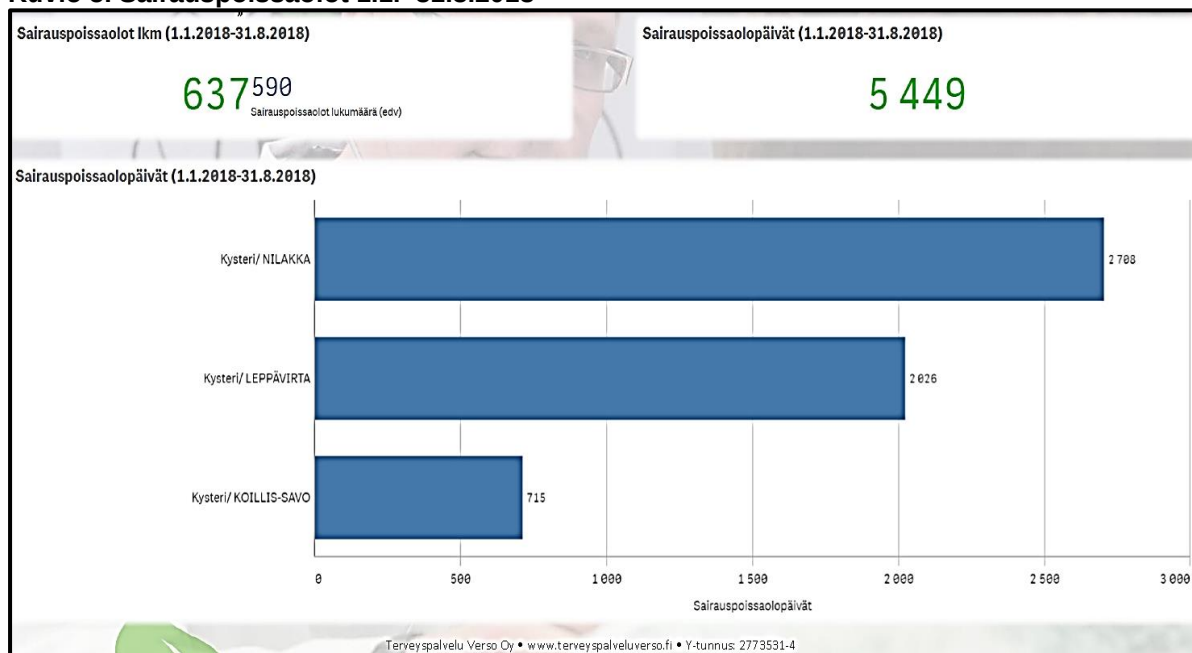
2.2 Henkilöstö ja osaaminen

Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä toisella kolmanneksella sijaiset mukaan lukien keskimäärin 357,9 henkilöä. Vakansseja on yhteensä 340,7. Palkkamenot ovat nousseet palkkaharmonisaation ja KVTES – muutosten vuoksi.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-elokuussa yhteensä 5449 päivää (vuosi 2017, n = 4817). Henkilöä kohden sairauspoissaoloja on ollut 15,2 päivää (ka). Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (n = 1894, vuonna 2017, n = 2189 pv). Tuki- ja liikuntaelinsairauksien lisäksi kolme merkitsevintä poissaolojen syytä ovat mielenterveysongelmat ja hengityselinsairaudet.

Edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna Nilakan palveluyksikön sairauspoissaolopäivät lisääntyivät 734 ja Leppävirran 320 päivällä. Koillis-Savossa sairauspoissaolot vähentyivät 422 päivää. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien mukaiset poissaolot vähentyivät Nilakassa 463 ja Koillis-Savossa 228 päivää. Leppävirralla ne lisääntyivät 396 päivää. Työnantajan näkökulmasta tähän asiaan on pyritty vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Suunnitelmallista ergonomiakoulutusta on järjestetty vuodeosastojen ja viimeisimmäksi suun terveydenhuollon henkilökunnalle. Lisäksi henkilöstössä on liikuntavastaavia, jotka ovat suunnitelleet ja toteuttaneet henkilöstön kanssa yhteisiä liikuntatietoja. Edelliseen vuoteen verrattuna menot ovat samaan ajankohtaan verrattuna laskeneet noin 12 € / työntekijä.

Kuvio 5. Sairauspoissaolot 1.1.–31.8.2018

Uranet – järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-elokuussa yhteensä 942 henkilöä. Heistä 301 henkilöä suoritti verkkokoulutuksia. Verkkokoulutuksena suoritettuja koulutuksia olivat muun muassa eResepti terveydenhuollossa (n = 18), Love - lääkehoidon osaaminen (n = 174), Tietosuoja ja tietoturva terveydenhuollossa sekä Potilasturvallisuutta taidolla. Avekki kertaukseen Leppävirralla osallistui 53 työntekijää. Alueellisiin koulutuksiin osallistui yhteensä 73 henkilöä. Lisäksi henkilöstö on osallistunut suunnitelman mukaisesti muun muassa saattohoito-, haavanhoito-, potilasohjaus-, alkusammutus

– ja poistumisharjoituskoulutuksiin. Lääkäreiden koulutuksista huomioitavaa, että Nilakan alueen lääkärit ovat kouluttautuneet monipuolisesti. Koulutusaiheista on toteutunut noin kolmasosa vuoden 2018 koulutussuunnitelmasta tällä toisella vuosikolmanneksella. Verkkokoulutusten aihealueet painottuivat toisella vuosikolmanneksella.

Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, kokemuksen ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen. Lisäksi Kysterin hoitotyön henkilöstö on mukana Kysin hoitotyön yhteistyöryhmissä.

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluysiköiden vastaanottopalveluiden, osastotoiminnan ja suun terveydenhuollon palvelujen toteutuminen tammi-elokuussa 2018. Kuvioissa 6-9 on kuvattu tammi-elokuulta palveluysiköiden avohoito- ja päivystyskäyntien määrät, hoitopäivät ja suun terveydenhuollon suoritteet.

2.3.1 Vastaanottotoiminta

Leppävirran palveluysikön vastaanottotoiminta on toiminut odotetusti.

Lääkäreiden ja hoitajien sijaisuudet on saatu täytettyä kohtalaisen hyvin. Ostopalveluna hankittuja psykiatrian erikoislääkärin palveluja ei tuottaja ole pystynyt toimitamaan tilattua määrää 4 pv/kk, vaan määrä on jäänyt keskimäärin kahteen pv/kk. Tämän vuoksi potilaita on jouduttu ohjaamaan mm. Varkauden sairaalan psykiatrian pkl:lle sekä Kuopion psykiatrian keskukseen. Kysteri on kilpailuttanut palvelut uudelleen, mutta parannusta tilanteeseen tuskin saadaan ennen ensi vuotta. Geriatrian erikoislääkärin vastaanotto ostopalveluna on jatkunut muistineuvolassa.

Puheterapia, mielenterveyspalvelut, neuvolatoiminta sekä kouluterveydenhuolto ovat sujuneet ongelmitta. Fysioterapiaan on saatu pitkään kaivattu vahvennus neljännen fysioterapeutin toimen muodossa.

Omaishoitajien tarkastuksia on edelleen jatkettu ja yhteistyötä kotihoidon kanssa lisätty. Työttömien terveystarkastukset ovat myös toteutuneet suunnitellusti yhteistyössä kunnan sosiaalitoimen kanssa. Uutena toimintana alkuvuodesta aloitettu asiakasyhteistyöryhmä yhdessä kunnan sosiaalitoimen, te-toimiston ja Kelan kanssa jatkaa edelleen.

Asiakaspalautteiden keräämistä on jatkettu ns. Roidu-laitteella. Käytössä on yksi laite, joka viikoittain vaihtaa ”työpistettä”. Raportteja seurataan kuukausittain. Lisäksi Kysterin net-tisivuilla on asiakkaille nähtävillä asiakastytyväisyyden ns. NPS-tulos visuaalisessa muodossa.

Terveydenhoitajat ovat osallistuneet mahdollisuuksien mukaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmaan eli LAPE toimintaan.

Koillis-Savossa helmikuusta 2018 lähtien on ollut vajausta lääkäriresursseissa. Kaavilla on ollut pääasiassa kaksi lääkäriä, joiden voimin vuodeosaston ja akuuttivastaanoton toiminta on turvattu, mutta kiireettömiä vastaanottoaikoja on joutunut jonottamaan. Rautavaaralle yh-

den virkalääkärin työpanos pystyttiin pääsääntöisesti turvaamaan kesäkuun loppuun saakka. Heinäkuussa Rautavaaralla supistettiin toimintaa aiempaan verrattuna siten, että lääkäri kävi kahden päivän sijaan vain yhtenä päivänä viikossa hoitamassa tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon asiat. Hoitotakuu on resurssivajeesta huolimatta toteutunut edelleen terveysasemilla. Kevään ja kesän mittaan on jouduttu turvautumaan ostolääkäripalveluihin, eikä kaikkia sijaisuuksia ole saatu täytettyä. Elokuun lopulla saatiin palkattua yksi lääkäri vakituisen virkaan. Hoitohenkilökuntaa on vakituisiin toimiin edelleen löytynyt, mutta sairaanhoitajien sijaisten löytäminen on vaikeutunut.

Muistineuvola toimii molemmilla terveysasemilla, palveluyksikössä on oma geriatri yhden päivän viikossa.

Mielenterveysneuvolaan Kaaville avautuneeseen toimeen saatiin uusi hoitaja, mutta toisen hoitajan sijaisuus oli säästösyistä elokuulle saakka täyttämättä. Säännölliset lääkäri vastaanotot eivät ole resurssivajeen vuoksi toteutuneet. Toimintaa on ollut tukemassa entiseen tapaan Siilinjärven psykiatrian poliklinikalta tehostetun avohoidon työryhmä. Molemmissa palveluyksikön toimipisteissä käy lisäksi kerran kuukaudessa konsultoiva psykiatri. Palveluyksikössä on oma psykologi, joka vastaa sekä Kaavin että Rautavaaran toiminnoista.

Puheterapiassa on turvauduttu ostopalveluihin osin etävastaanottona. Palvelua on ollut viime vuotta paremmin saatavilla.

Neuvola- ja kouluterveydenhuolto sekä fysioterapia ovat toteutuneet suunnitellusti.

Kaavi ja Rautavaara lähtivät Kysteristä mukaan valinnanvapauskokeiluun. Yksityisen palveluntuottajan toiminta käynnistyi Rautavaaralla huhtikuussa 2018, Kaavilla toimintaa ei vielä ole. Valinnanvapausoikeutta käyttäneitä on Rautavaaralla ollut 79 henkilöä (31.8.2018), joista 14 on siirtynyt takaisin Kysterin asiakkaiksi.

Kokeilu on aiheuttanut runsaasti ylimääräistä työtä etenkin atk pääkäyttäjille, mutta myös vastaanoton henkilökunnalle.

Nilakan palveluyksikön vastaanotto toiminta on toteutunut suunnitellusti. Lääkärinviroista on irtisanoutunut kaksi lääkäriä (toinen erikoistumaan, toinen eläkkeelle). Lääkäritilanne on ollut aiempaa vaikeampi eikä ostopalveluistakaan ole saatu riittävästi sijaisia. Hoitajatilanne poliklinikoilla on ollut hyvä. Jonot lääkärintaustaisten hoitoon ovat olleet kohtuullisia ja hoitotakuussa on pysytty.

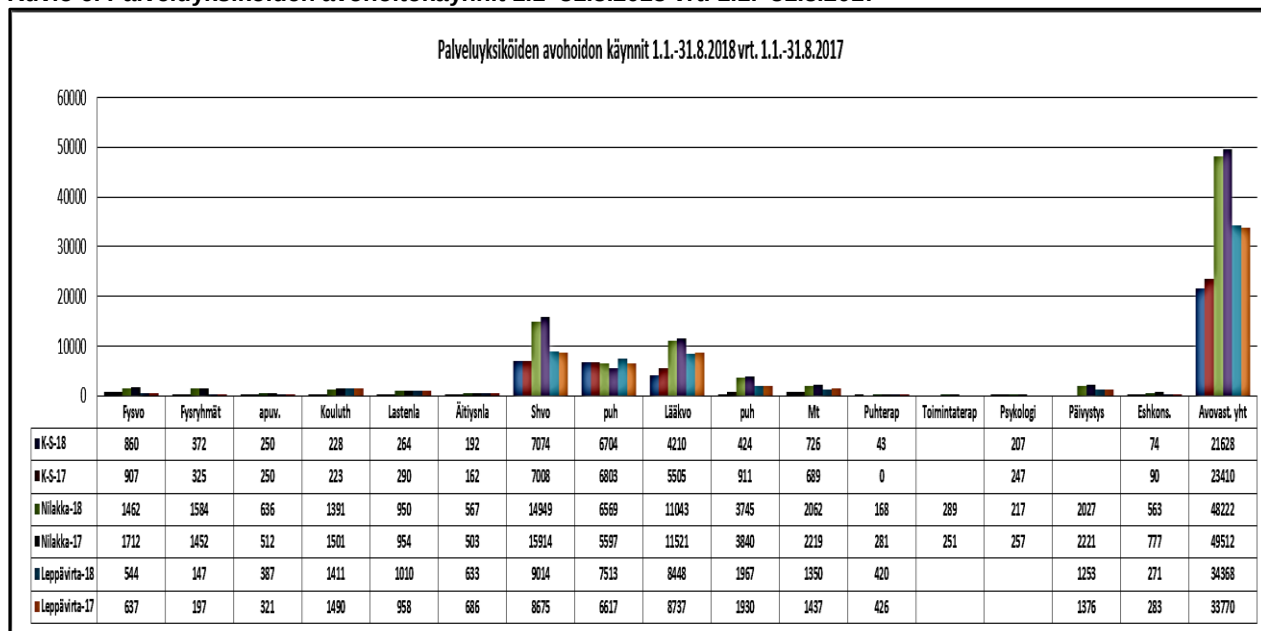
Muistipoliklinikka on toiminut suunnitelmien mukaan. Osteoporoosipotilaiden hoitoketju perusterveydenhuoltoon on luotu yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Tahdistinpoliklinikan hoitajat ovat jalkautuneet pitämään kontrollivastaanottoja terveyskeskuksessa. Työttömien ja omaishoitajien tarkastusmallit on luotu. Työttömien terveystarkastukset jatkuvat ja omaishoitajien terveystarkastukset aloitetaan syksyllä.

Erityistutkimukset (skopiat, rasiatutkimukset, ultraäänitutkimukset) on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Röntgenpalvelut tuottaa Kysin Kuvantamiskeskus.

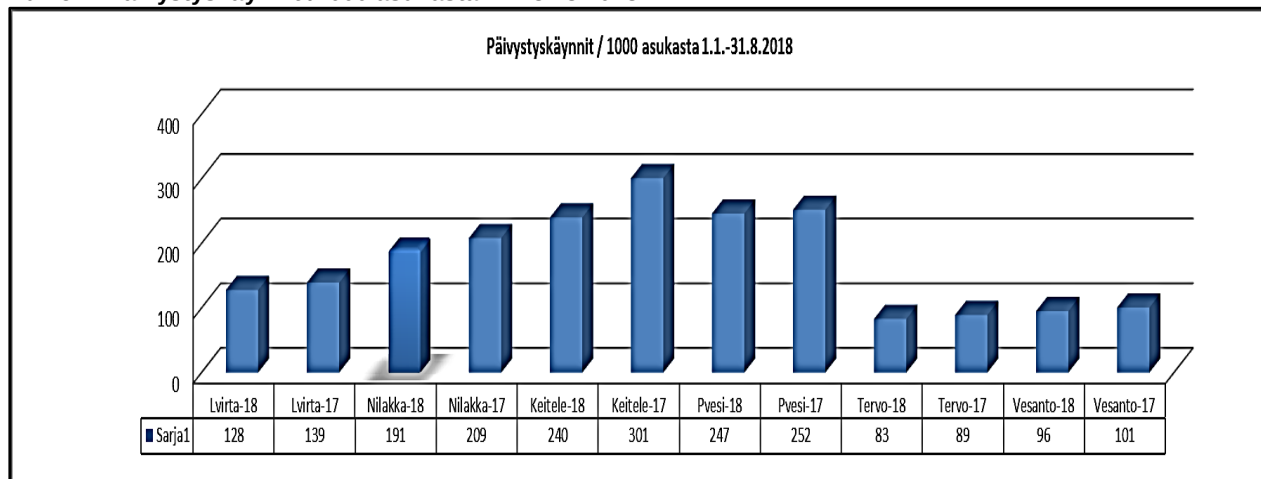
Äitiysneuvolan toiminnot on hoidettu keskitetysti. Lastenneuvola ja kouluterveydenhuolto on järjestetty terveysasemakohtaisesti. Lastenneurologi on käynyt konsultaatiokäynneillä. LAPE - hankkeeseen on osallistuttu työryhmän jäsenenä.

Mielenterveyspalveluiden toiminta ja yhteistyö on jatkunut alkuvuotena hyvänä ja palveluntarpeeseen on pystytty vastaamaan. Palveluyksikön psykiatrin jäätyä eläkkeelle psykiatrin palvelut joudutaan ostamaan ja tämä tuo jatkossa haasteita mielenterveyspalvelujen tuottamiseen.

Toimintaterapeutti ja psykologi ovat hoitaneet keskitetysti koko palveluyksikön terapiatarpeet. Puheterapeutin palvelut ostetaan yksityiseltä toimijalta. Puheterapia etätyönä kohdennettuna sopiviin asiakkaisiin on otettu käyttöön.

Kuvio 6. Palveluyksiköiden avohoitokäynnit 1.1–31.8.2018 vrt. 1.1.–31.8.2017

Päivystyskäyntien (Kuvio 7) määrät, verrattaessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan, ovat vähentyneet. Suhteutettuna 1000 asukkaaseen ilmenee, että päivystyspalveluiden käyttö Pielaveden ja Keiteleen väestöllä on runsaampaa kuin Leppävirralla. Koillis-Savossa ei ole päivystystä vaan ilta- ja viikonloppuvastaanotot ostetaan Kuopion kaupungilta Juankosken terveysasemalta.

Kuvio 7. Päivystyskäynnit /1000 asukasta 1.1–31.8.2018

2.3.2 Laitoshoidto

Leppävirran palveluyksikön vuodeosastojen kuormitukset ovat alkuvuonna olleet korkeissa lukemissa ja potilaita on jouduttu lähettämään myös muille Kysterin vuodeosastoille.

Osasto 1:llä kuormitusprosentti on ollut 101,01 (103,2) ja osasto 2:lla 95,54 (96,5) Suluissa olevat on vuoden 2017 lukuja. Kuormitusluvut on otettu Pegasos järjestelmästä ja tilaston ottopäivä on 22.8.2018. Heinäkuun loppuun mennessä lyhytaikaisia hoitopäiviä oli kertynyt 7295, ja lisäksi Kysterin muissa yksiköissä 187 hoitopäivän verran. Pitkäaikaishoitopäiviä kertyi 5339 heinäkuun loppuun mennessä. Loppukesä kohti näytti siltä, että pitkäaikaishoitopäivä on löytynyt vähän paremmin asianmukaisia hoitopaikkoja. rafaela-luokituksen mukaan hoitoisuudeltaan osasto 1 potilaista valtaosa on kuulunut luokkaan 3 (38,6 prosenttia) ja luokkiin 2-3 68,5 prosenttia. Keskimääräinen hoitoaika on ollut 9,63 vuorokautta. Osasto 2:lla valtaosa potilaista on kuulunut hoitoisuusluokkaan 4 (50,6 %) ja luokkiin 3-4 yhteensä 86 prosenttia keskimääräisen hoitajakson pituuden ollessa 24,64 vuorokautta.

Osaston toimintaa hankaloitti pitkään jatkuneet helteet, joita helpotettiin tuulettimilla ja jäähdyttimillä. Heinäkuussa toteutetun palotarkastuksen määräyksen mukaan yksi epävirallinen potilaspaikka on poistettu käytöstä.

Sairauspoissaolot ovat pienentyneet vuoden 2017 tasosta 0,2 nettotyöpanoksen verran. Työterveyshuollon kanssa on toteutettu useita ns. kolmikantaneuvotteluja, joiden tavoitteena on tukea työntekijän työhön paluuta pitkältä sairauslomalta. Keväällä aloitettuja työkokeiluja on muutettu pysyväksi osa-aikatyöksi ja näin voitiin tukea henkilöstön työssä jaksamista.

Sisäilmakysely tehtiin keväällä ja osastolle asennettiin muutama kohtaan hiilidioksidimittari ja näihin tuloksiin palataan syksyn aikana.

Henkilöstön saatavuudessa on edelleen sairaanhoitajien tilanne haasteellinen.

Valtakunnalliseen hallituksen ikäihmisten kärkihankkeeseen I & O osallistuttiin Pohjois-Savon muutoskoordinaattorin johdolla. Tämä työ jatkuu syksyllä.

Koillis-Savon palveluyksikössä hoitopäiviä on ollut 4430, joka jää 51,8 prosenttiin ennakoidusta. Osastohoidon tarve on vähentynyt selvästi kaavilaisten osalta jäaden 44,8 prosenttiin ennakoidusta, kun taas rautavaaralaisten osalta tarve ylittää ennakoidun (77,8%). Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa potilaiden jatkohoidossa on onnistunut ongelmitta, pitkäaikaishoitoa on kertynyt ainoastaan 4 päivää. Osaston kuormitusprosentti on ollut keskimäärin 74,7 prosenttia ja keskimääräinen hoitoaika on ollut 8,15 vuorokautta. Rafaela-luokituksella arvioituna potilaiden hoitoisuus on ollut edelleen korkea, mutta keventynyt ensimmäiseen vuosikolmannekseen verrattuna. Potilaista valtaosa on kuulunut hoitoisuusluokkaan 4 (43,3 %) ja hoitoisuusluokkiin 3-4 72,2 prosenttia potilaista. Yön yli -malli on ollut käytössä ongelmitta. Siirtoviivemaksuja KYSistä ei ole ollut.

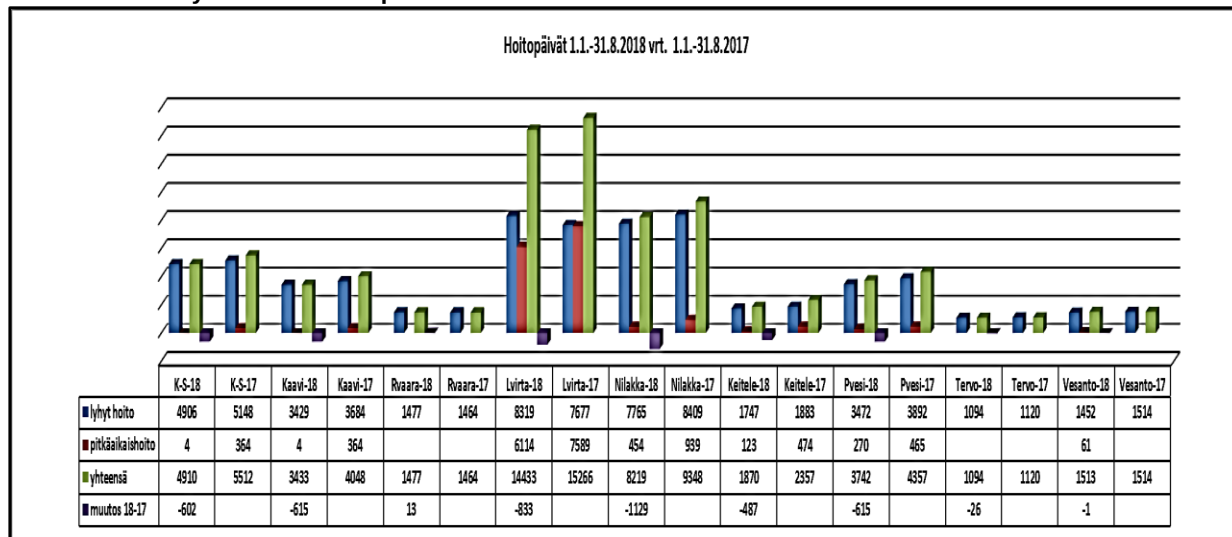
Nilakan palveluyksikössä akuuttivuodeosastohoidto on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Pitkäaikaishoitopäivät (1-3) on hoidettu Keiteleellä. KYSistä jatkohoittoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskuksen vuodeosastoille. Osastojen kuormitukset ovat olleet keskimäärin Keiteleellä 59,5 % ja Pielavedellä 65,6 %. Akuuttiosastoilla keskimääräiset hoitoajat ovat olleet 5-7 vrk ja potilaiden vaihtuvuus suurta. Keiteleellä Rafaela-luokituksen mukaan valtaosa potilaista on kuulunut luokkaan 3 (45%) ja luokkiin 3-4

yhteensä 78,5 prosenttia potilaista. Pielavedellä Rafaela-luokituksen perusteella potilasaines on ollut kevyempää - hoitoisuusluokkaan 2 on kuulunut 42,1%, ja luokkiin 2-3 yhteensä 78,1% potilaista.

Kuntien tehostunut kotihoito on vähentänyt vuodeosastohoidon tarvetta ja lisäksi kotiutus-hankkeen myötä vakiintunut kotiutuskoodinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta on lyhentänyt hoitajaksoja, lisännyt potilasturvallisuutta etenkin sairaalasiirroissa sekä kehittänyt vuodeosastojen ja kuntien kotihoitojen välistä yhteistyötä. Nilakan palvelualueella on valmistaututtu vuodeosastopaikkojen vähentämiseen, vuodeosastojen profiloitumiseen ja erikoissairaanhoidon nopeisiin kotiutuksiin. Jatkossa Keiteleen osasto hoitaa akuutteja kuntoutusta tarvitsevia potilaita ja Pielaveden osasto enemmän infekti- ja sydänpotilaita.

Henkilöstötilanne vuodeosastoilla on ollut hyvä, joskin sairaanhoitajista on ollut pula Keiteleen terveysasemalla. Sijaistarpeita on tarkasteltu kriittisesti koko palveluyksikössä.

Kuvio 8. Palveluyksiköiden hoitopäivät 1.1.–31.8.2018 vrt. 1.1.–31.8.2017

2.3.3 Suun terveydenhuolto

Leppävirran palveluyksikön suun terveydenhuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkäri-hammashoitajaparia sekä kaksi suuhygienistiä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen entiseen tapaan. Suukirurgian palveluja on ostettu vähäisiä määriä. Oikoja-hammaslääkärin palveluja on ostettu keskimäärin kahtena päivänä kuukaudessa.

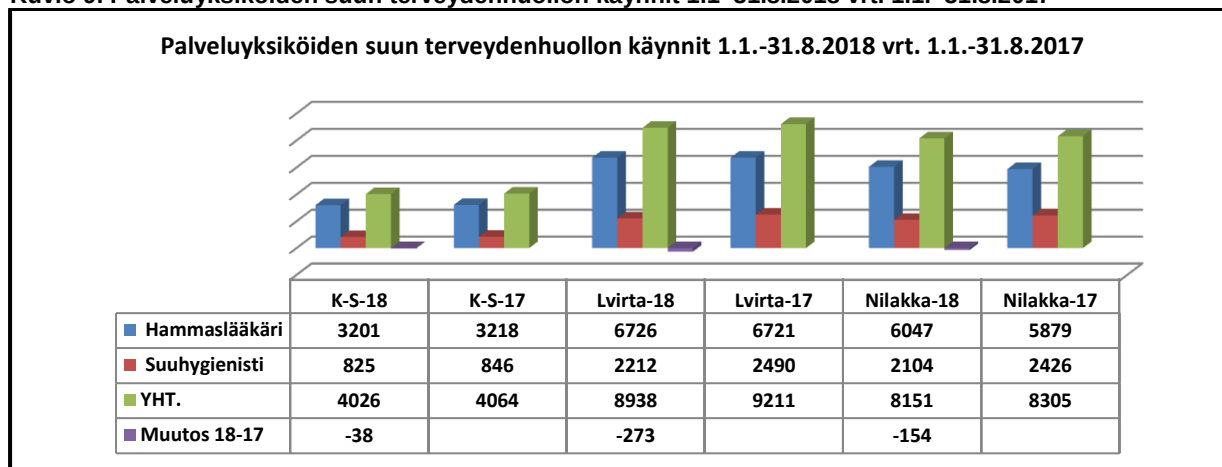
Alkuvuodesta suun terveydenhuollossa siirryttiin päivystyksen osalta vuoronumeroautomaattiin. Näin hoidon tarpeen arvio saatiin siirrettyä ajanvarauksesta suoraan päivystävän hammaslääkärin tehtäväksi. Päivystyksen ruuhkia on näin ollen saatu myös tasattua. Päivystysjärjestelmä poikkeaa näin Leppävirralla muista Kysterin alueen suun terveydenhuollon toimipisteistä.

Tällä hetkellä hammaslääkäritilanne hyvä ja asiakkaille voidaan tarjota palveluja kattavasti. Asiakkaat saavat tarvittaessa jatkoajoja kohtuullisen nopeasti. Hammaslääkärien vapaat ajat menevät 1-2 kuukauden päähän ja suuhygienisteiltä jatkoajan saa kuukauden sisällä.

Koillis-Savon palveluyksikön suun terveydenhuolto on vastannut palvelukysyntään. Kaavilla on jouduttu turvautumaan hammaslääkäreiden osalta koko alkuvuoden ajan ostopalveluihin. Myös oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Kuvantamispalvelut suun terveydenhuoltoon on ostettu Kuopion kaupungilta.

Nilakan palveluyksikön suun terveydenhuollossa on ollut ongelmia sijaisjärjestelyissä. Vesannon ja Pielaveden hoitoloissa on voitu työllistää yhteensä yhtä hammaslääketieteen kandidaattia. Oikomishoitojen konsultointipalvelut ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mutta varsinainen hoito on omana toimintana.

Kuvio 9. Palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit 1.1–31.8.2018 vrt. 1.1.–31.8.2017

2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous

Kysterin palvelut on tuotteistettu. Hinnoittelu on palveluyksikkökohtainen. Kysterin tasolla palvelusopimuksessa arvioidusta suoritekertymästä toisella vuosikolmanneksella avohoidon palvelut alittuivat 3,5 prosentilla, hoitopäivät alittuivat 4,7 prosentilla ja suun terveydenhuollon käynnit 3,4 prosentilla.

Toteutunutta suoritekertymää verrataan palvelusopimuksessa arvioituun suoritteiden määrään taulukossa 1. Tarkastelu tehdään erikseen huomioiden avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteiden sekä hoitopäivien kertymät. (Taulukko 1.)

Leppävirta:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa hieman alle suunnitellun määrän (-2,1 %). Vuodeosastohoito toteutuu palvelusopimuksen suunnitelman mukaisesti. Suun terveydenhuollossa toteuma jää hieman alle arvioidun suoritemäärän (-3,2 %).

Nilakka:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma alittuu avohoidossa 3,4 prosentilla. Arvioidut hoitopäivät alittuvat (-5,9 %). Vesannon hoitopäivien alitus on merkittävä (42 % vrt. 66,6 %). Myös Pielaveden ja Tervon kuntien palvelusopimuksen mukaiset hoitopäivät alittuivat. Palvelusopimukseen hoitopäivien arviointi on ollut vaikeaa lyhyellä aikavälillä tapahtuneiden muutosten takia. Suun terveydenhuollon käynnit alittuivat 3,6 prosenttia suunnitellusta suoritemäärästä.

Koillis-Savo:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma alittuu avohoidossa 5,9 ja suun terveydenhuollossa 3,7 prosenttia. Myös hoitopäivien osalta tavoite alittuu (-14,8 %). Rautavaaran hoitopäivät ylittyvät selkeästi suunnitellusta (+11,3 %).

Taulukko 1. Avohoidon, vuodeosaston hoitopäivien ja suun terveydenhuollon suoritekertymä 1.1.–31.8.2018 ja vuoden 2018 palvelusopimus sekä vertailu vuoden 2017 toteutuneisiin suoritteisiin.

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 8_2018 vrt. palvelusopimus ja 8_2017											66,66 %				
	Avohoito					Vuodeosasto					Suun th				
Kunta	Avohoito-18	Palvelusop	Vrt. %	Avohoito-17	Vrt.kpl	Vuodeos-18	Palvelusop	Vrt. %	Vuodeos-17	Vrt.kpl	Suun th-18	Palvelusop	Vrt. %	Suun th-17	Vrt.kpl
Leppävirta	34398	53340	64,5	33770	628	14433	21630	66,7	15266	-833	8938	14100	63,4	9211	-273
Keitele	10298	16940	60,8	10787	-489	1870	2400	77,9	2357	-487	1822	3030	60,1	2063	-241
Pielavesi	20656	31950	64,7	21133	-477	3742	5765	64,9	4357	-615	3809	5200	73,3	3346	463
Tervo	7232	11970	60,4	7352	-120	1094	1780	61,5	1120	-26	980	1900	51,6	1140	-160
Vesanto	10036	15485	64,8	10240	-204	1513	3600	42,0	1514	-1	1540	2800	55,0	1756	-216
Nilakka	48222	76345	63,2	49512	-1290	8219	13545	60,7	9348	-1129	8151	12930	63,0	8305	-154
Kaavi	14374	24315	59,1	16127	-1753	3027	6750	44,8	4048	-1021	2566	3900	65,8	2637	-71
Rautavaara	7254	11305	64,2	7283	-29	1403	1800	77,9	1464	-61	1460	2500	58,4	1427	33
Koillis-Savo	21628	35620	60,7	23410	-1782	4430	8550	51,8	5512	-1082	4026	6400	62,9	4064	-38
Kysteri yht.	104248	165305	63,1	106692	-2444	27082	43725	61,9	30126	-3044	21115	33430	63,2	21580	-465

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksessa kahdeksan ensimmäisen kuukauden tulos on -512 494,20 euroa alijäämäinen. Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta että, hoitopalveluiden myyntitulot jäsenkunnille ovat edelliseen vuoteen verrattuna alittuneet (4,9 %), ulkokuntamyynänti on noussut 0,4 prosenttia. (Taulukko 2.)

Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ovat pienentyneet (6,6 %). Palvelujen ostot ovat nousseet 1,1 prosenttia. Myös henkilöstömenot alittuvat 1 prosentin. (Taulukko 2.)

Kysterin kahdeksan kuukauden tulos on keskushallinnossa 0 €, Nilakassa -147 243 €, Koillis-Savossa -137 150 € ja Leppävirralla -228 100 €. (Taulukot 3-6.)

Palveluysiköt
Leppävirta

Tulos on 228 100 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti laski (18,79 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot nousivat 2,94 %. Palvelujen ostot ylittyivät edelliseen vuoteen verrattuna 2,34 %. Henkilöstömenot alittuivat 2,72 % vuoteen 2017 verrattuna (Taulukko 4.)

Nilakka

Tulos on 147 243 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti nousi (12,38 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot alittuivat (14,21 %) ja myös palvelujen ostot (-2,75 %) alittuivat. Henkilöstömenot nousivat 1,43 % (Taulukko 5.)

Koillis-Savo

Tulos on 137 151 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti väheni -9,43 %. Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot alittuivat (-2,67 %). Palvelujen ostot nousivat (7,31 %). Henkilöstömenot alittuivat (-4,70 %). (Taulukko 6.)

TULOSLASKELMAT
TAULUKKO 2. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS KYSTERI

KYSTERIN TULOSLASKELMA VUODELTA 2018, 1-8			
	01.01.-31.08.2018	01.01.-31.08.2017	Muutos %
Liikevaihto	17 523 871,39	18 399 090,62	-4,8 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	16 871 968,00	17 746 320,00	-4,9 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	564 037,43	561 769,64	0,4 %
Muu ulkoinen myynti	87 865,96	91 000,98	-3,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	2 327 057,89	2 421 114,00	-3,9 %
Materiaalit ja palvelut	-6 517 295,84	-6 558 701,82	-0,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 392 868,91	-1 491 682,13	-6,6 %
Ostot tilikauden aikana	-1 392 868,91	-1 491 682,13	-6,6 %
Ulkoiset	-997 204,29	-1 053 034,84	-5,3 %
Kuntayhtymältä	-395 664,62	-438 647,29	-9,8 %
Palvelujen ostot	-5 124 426,93	-5 067 019,69	1,1 %
Ulkoiset	-4 338 496,10	-4 193 079,77	3,5 %
Kuntayhtymältä	-785 930,83	-873 939,92	-10,1 %
Henkilöstökulut	-11 972 257,30	-12 098 482,37	-1,0 %
Palkat ja palkkiot	-9 943 613,63	-10 013 496,81	-0,7 %
Henkilösivukulut	-2 028 643,67	-2 084 985,56	-2,7 %
Eläkekulut	-1 861 638,04	-1 781 805,11	4,5 %
Muut henkilösivukulut	-167 005,63	-303 180,45	-44,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-35 256,96	-32 767,57	7,8 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-35 256,96	-32 767,57	7,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 831 623,80	-1 844 333,15	-0,7 %
Ulkoiset	-1 816 160,63	-1 829 221,18	-0,7 %
Kuntayhtymältä	-15 463,17	-15 111,97	2,3 %
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-505 504,62	285 919,71	-276,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 989,58	-6 024,55	16,0 %
Korkotuotot	2 489,82	3 577,15	-30,4 %
Korvaus peruspääomasta	-509,99	-664,00	-23,2 %
Muille maksetut korkokulut	-8 969,41	-8 937,70	0,4 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-512 494,20	279 895,16	-283,1 %

TAULUKKO 3. KYSTERIN HALLINTO PY 400

PY 400 TULOSLASKELMA VUODELTA 2018, 1-8			
	01.01.-31.08.2018	01.01.-31.08.2017	Muutos %
Liikevaihto	0	7	
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	7	7	
Muu ulkoinen myynti	0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	947 226	912 552	3,80 %
Materiaalit ja palvelut	578 410	573 048	0,94 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	897	1074	-16,43 %
Ostot tilikauden aikana	897	1074	-16,43 %
Ulkoiset	897	1094	-17,96 %
Kuntayhtymältä	0	-20	
Palvelujen ostot	577 513	571 974	0,97 %
Ulkoiset	209 714	165 856	26,44 %
Kuntayhtymältä	367 798	406 118	-9,44 %
Henkilöstökulut	339 465	319 227	6,34 %
Palkat ja palkkiot	281 689	262 449	7,33 %
Henkilösivukulut	57 776	56 778	1,76 %
Eläkekulut	47 181	44 749	5,44 %
Muut henkilösivukulut	10 595	12 029	-11,92 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	0	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	31 326	23 192	35,02 %
Ulkoiset	15 862	8 080	96,31 %
Kuntayhtymältä	15 463	15 112	2,32 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-1 975	-2 908	-32,09 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 975	2 908	- 32,09 %
Korkotuotot	2 490	3 577	-30,40 %
Korvaus peruspääomasta	560	-664	23,19 %
Muut rahoituskulut	5	5	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	

TAULUKKO 4. LEPPÄVIRTA PY 410

Py 410 TULOSLASKELMA VUODELTA 2018, 1-8			
	01.01.-31.08.2018	01.01.-31.08.2017	Muutos %
Liikevaihto	5 649 966	6 138 820	-7,96 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	5 510 064	5 956 816	-7,50 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	115 396	142 097	-18,79 %
Muu ulkoinen myynti	24 506	39 907	-38,59 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 005 311	1 034 678	-6,01 %
Materiaalit ja palvelut	2 405 279	2 347 486	2,96 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	484 834	470 977	2,94 %
Ostot tilikauden aikana	484 833	470 977	2,94 %
Ulkoiset	337 124	330 421	2,03 %
Kuntayhtymältä	147 710	140 556	5,09 %
Palvelujen ostot	1 920 445	1 876 508	2,34 %
Ulkoiset	1 524 782	1 481 475	2,92 %
Kuntayhtymältä	395 663	395 033	0,15 %
Henkilöstökulut	4 043 795	4 156 825	-2,72 %
Palkat ja palkkiot	3 383 726	3 450 147	-1,93 %
Henkilösivukulut	660 069	706 678	-6,60 %
Eläkekulut	610 048	610 136	-0,01 %
Muut henkilösivukulut	50 021	96 542	-48,19 %
Poistot ja arvonalentumiset	3 315	3 315	0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	3 315	3 315	0 %
Liiketoiminnan muut kulut	429 297	486 033	-11,67 %
Ulkoiset	429 297	486 033	-11,67 %
Kuntayhtymältä			
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-226 409	179 838	-225,90 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 691	-1 604	5,47 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut	1 691	1 604	5,47 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-228 100	178 234	-227,98 %

TAULUKKO 5. NILAKKA PY 420
Py 420 TULOSLASKELMA VUODELTA 2018, 1-8

	01.01.-31.08.2018	01.01.-31.08.2017	Muutos %
Liikevaihto	8 198 320	8 598 265	-4,65 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	7 781 104	8 243 056	-5,60 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	353 257	314 350	12,38 %
Muu ulkoinen myynti	60 956	40 859	56,54 %
Liiketoiminnan muut tuotot	863 422	900 768	-4,15 %
Materiaalit ja palvelut	2 825 002	2 991 868	-5,58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	634 134	739 148	-14,21 %
Ostot tilikauden aikana	634 134	739 148	-14,21 %
Ulkoiset	454 669	514 730	-11,67 %
Kuntayhtymältä	179 465	224 419	-20,03 %
Palvelujen ostot	2 190 868	2 252 720	-2,75 %
Ulkoiset	1 549 232	1 599 048	-3,12 %
Kuntayhtymältä	641 636	653 672	-0,98 %
Henkilöstökulut	5 376 511	5 300 939	1,43 %
Palkat ja palkkiot	4 468 637	4 364 114	2,40 %
Henkilösivukulut	907 874	936 825	-3,09 %
Eläkekulut	857 536	796 976	7,60 %
Muut henkilösivukulut	50 338	139 849	-64,01 %
Poistot ja arvonalentumiset	27 082	24 543	10,35 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	27 082	24 543	10,35 %
Liiketoiminnan muut kulut	973 411	907 341	7,28 %
Ulkoiset	973 411	907 341	7,28 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-140 264	274 343	-151,13 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 979	-7 070	-1,29 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut	6 979	-7 070	-1,29 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-147 243	267 272	-155,09 %

TAULUKKO 6. KOILLIS-SAVO PY 430

Py 430 TULOSLASKELMA VUODELTA 2018, 1-8			
	01.01.-31.08.2018	01.01.-31.08.2017	Muutos %
Liikevaihto	3 691 525	3 668 709	0,62 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	3 580 800	3 546 448	0,97 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	95 384	105 316	-9,43 %
Muu ulkoinen myynti	15 341	16 945	-9,46 %
Liiketoiminnan muut tuotot	414 271	463 023	-10,53 %
Materiaalit ja palvelut	1 627 717	1 542 917	5,50 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	273 003	280 482	-2,67 %
Ostot tilikauden aikana	273 003	280 482	-2,67 %
Ulkoiset	204 513	208 490	-1,91 %
Kuntayhtymältä	68 490	71 992	-4,86 %
Palvelujen ostot	1 354 714	1 262 435	7,31 %
Ulkoiset	1 082 877	960 699	12,72 %
Kuntayhtymältä	271 837	301 736	-9,90 %
Henkilöstökulut	2 212 486	2 321 491	-4,70 %
Palkat ja palkkiot	1 809 561	1 936 787	-6,57 %
Henkilösivukulut	402 925	384 704	4,74 %
Eläkekulut	346 873	329 945	5,13 %
Muut henkilösivukulut	56 052	54 759	2,36 %
Poistot ja arvonalentumiset	4 860	4 860	0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	4 860	4 860	0 %
Liiketoiminnan muut kulut	397 590	427 816	-7,07 %
Ulkoiset	397 590	427 816	-7,07 %
Kuntayhtymältä			
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-136 857	-165 353	-17,23 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-294	-259	13,48 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	294	259	13,48 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-137 151	-165 612	